

4e jaarcongres Brede School

Kindercentra, dagarrangementen en
brede school:
het economisch perspectief

Janneke Plantenga,
Utrecht School of Economics
J.Plantenga@econ.uu.nl

Kindercentra, dagarrangementen en brede school: het economisch perspectief

Opbouw van het betoog:

- Uitkomsten van recent onderzoek van SCP en CPB naar kinderopvang in en rond scholen;
- Kanttekeningen bij de resultaten;
- Conclusies en aanbevelingen.

Uitkomsten van recent onderzoek SCP

SCP publicatie 'Hoe het werkt met kinderen' (2006).

Belangrijkste bevindingen:

- Het aanbod van kinderopvangfaciliteiten voorziet grotendeels in de behoefte;
- Formele arrangementen worden veelal aangevuld met informele arrangementen;
- Veel ouders stemmen hun werktijden onderling af en veel moeders werken onder schooltijd;
- 73% van de moeders vindt opvang na schooltijd te vermoeiend voor kinderen;
- Veel moeders zijn tevreden met een deeltijdbaan en de scheve verdeling tussen betaalde en onbetaalde arbeid;
- 53% van de ondervraagden vindt dat de opvangtijden van de buitenschoolse opvang aansluiten bij de behoefte.

Uitkomsten van recent onderzoek CPB

CPB notitie: 'Macro-economische analyse motie Van Aartsen /Bos' (2006).

De doorrekening betreft twee varianten:

- Uitbreiding van de opvangmogelijkheden door verdwijnen van restricties. Dit impliceert een stijging van de opvang van basisschoolkinderen van 7 naar 11,5%;
- Daling van de kostprijs van buitenschoolse opvang met 5%, vooral als gevolg van betere coördinatie en benutting van schaalvoordelen.

Tabel 1. Macro-economische effecten van de motie Van Aartsen / Bos

	Opheffen restricties	Kostprijs BSO -5%
	Procentuele verandering	
Gebruik buitenschoolse opvang	63,6	1,2
Arbeidsaanbod in personen	0,0	0,0
- kostwinners	0,0	0,0
- partners	0,1	0,1
Arbeidsaanbod in uren	0,0	0,0
- kostwinners	0,0	0,0
- partners	0,1	0,0
Productie	0,0	0,0

Uitkomsten van recent onderzoek CPB

Bij CPB notitie kunnen kanttekeningen worden geplaatst langs drie dimensies:

- Arbeidsmarktparticipatie;
- Sociale integratie;
- Maatschappelijk welbevinden van kinderen.

Uitkomsten van recent onderzoek CPB

Kanttekening 1. Effecten op arbeidsmarktparticipatie

De exercities zijn gebaseerd op de huidige preferenties van de Nederlandse werknemers rond arbeid en zorg.

- Voltooide cultuuromslag?
- Internationaal gezien groot verschil in arbeidsmarktparticipatie tussen mannen en vrouwen;
- Nationale doelstellingen met betrekking tot arbeidsmarktparticipatie worden niet of slechts gedeeltelijk gehaald;
- Demografische druk.

Uitkomsten van recent onderzoek CPB

Kanttekening 2. Effecten op sociale integratie

- Kinderopvang is niet alleen een arbeidsmarktinstrument, maar dient ook sociale integratie;
- CPB: effecten op sociale integratie worden niet meegenomen omdat niet duidelijk is hoe integratie kan worden gekwantificeerd;
- Positieve beoordeling van substitutie informele door formele opvang.

Uitkomsten van recent onderzoek CPB

Kanttekening 3. Effecten op welbevinden kinderen

- Kinderopvang (breed gedefinieerd) is niet alleen instrument, maar ook doel op zich;
- Kinderopvang is een waardevolle voorziening voor kinderen, gericht op ontwikkeling, plezier, spelen en sociale integratie;
- Esping-Andersen: Investeren in kinderen verbetert de positie van kinderen, met als gevolg hoger opleidingsniveau, minder gezondheidsrisico's en hoger inkomensniveau;
- 'De lessen uit de Nordics'?

Conclusies en aanbevelingen

- Potentiële effecten van opvangvoorzieningen betreffen niet alleen arbeidsmarktparticipatie, maar ook sociale integratie en welzijn van kinderen;
- Motie Aartsen/Bos: goed idee, maar effecten hangen in belangrijke mate af van wijze van uitvoering;
- CPB- notitie: weinig visionair document want gebaseerd op preferentiestructuur anno 2004 en uitsluitend gericht op effecten in termen van arbeidsmarktparticipatie;
- Optimaal rendement vraagt visie, een meerjarenplan los van coalities of verkiezingen en een slimme implementatiestrategie.